

XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA TRONG CÁC CƠ QUAN BÁO CHÍ HIỆN NAY

NGUYỄN VĂN TOÀN

Email: Khanhhtoannb@gmail.com
Tạp chí Môi trường và Cuộc sống

BUILDING A CULTURAL ENVIRONMENT IN PRESS AGENCIES CURRENTLY

TÓM TẮT

Xây dựng môi trường văn hóa trong các tổ chức, cộng đồng đang là vấn đề cấp thiết hiện nay. Đặc biệt trong các cơ quan báo chí việc xây dựng môi trường văn hóa đã mang lại những giá trị văn hóa tốt đẹp cho đời sống xã hội. Bài viết bằng những trải nghiệm thực tế và nghiên cứu tư liệu đã đề cập tới hai nội dung chính. Đó là tính cấp thiết của việc xây dựng cơ quan báo chí văn hóa, người làm báo văn hóa đồng thời ứng dụng vào một địa chỉ nghiên cứu cụ thể là tạp chí Môi trường và Cuộc sống. Từ đó bước đầu đưa ra những kiến nghị để nâng cao chất lượng trong việc xây dựng môi trường văn hóa cho các cơ quan báo chí trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Từ khóa: Báo chí, Môi trường, Văn hóa

ABSTRACT

Building a cultural environment in organizations and communities is an urgent issue today. Especially in press agencies, building a cultural environment has brought good cultural values to social life. Based on practical experiences and document research, the article addresses two main contents. That is the urgency of building a cultural press agency and cultural journalists and applying it to a specific research site, the magazine Environment and Life. From there, initial recommendations are made to improve the quality of building a cultural environment for press agencies in Hanoi city.

Keywords: Journalism, Environment, Culture

Cùng với 10 điều quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo Việt Nam và quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam, mới đây phong trào thi đua xây dựng môi trường văn hóa trong các cơ quan báo chí đã được phát động, điều này có một ý nghĩa hết sức to lớn, góp phần thúc đẩy các cơ quan báo chí thực hiện tốt vai trò, sứ mệnh của báo chí cách mạng trong gìn giữ, xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

1. Xây dựng cơ quan báo chí văn hóa, người làm báo văn hóa là yêu cầu vô cùng cấp thiết hiện nay

Văn hóa có vai trò rất to lớn đối với sự phát triển bền vững đất nước trong thời kỳ đổi mới, điều này đã một lần nữa được khẳng định trong Văn kiện Đại hội XIII của Đảng: “Phát triển con người toàn diện và xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc để văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc”. Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Sóc Trăng lần thứ XIV xác định: “Tiếp tục chăm lo phát triển sự nghiệp văn hoá; nâng cao chất lượng công tác giáo dục - đào tạo, chăm sóc sức khỏe nhân dân; thực

hiện có hiệu quả tiến bộ, công bằng xã hội; nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của người dân”. Báo cáo của Hội nghị văn hóa toàn quốc nêu: “Xây dựng và thực hiện các chuẩn mực văn hóa trong công tác lãnh đạo, quản lý. Chú trọng xây dựng môi trường văn hóa công sở lành mạnh, dân chủ, đoàn kết, nhân văn; đẩy lùi bệnh quan liêu, bè phái, mất đoàn kết, chủ nghĩa cơ hội và thực dụng”.

Xây dựng môi trường văn hóa trong các cơ quan báo chí, trọng tâm là xây dựng cơ quan báo chí văn hóa, người làm báo văn hóa. Thúc đẩy và lan tỏa sự hưởng ứng, tham gia tích cực, tạo phong trào thi đua thiết thực và ý nghĩa để các cơ quan báo chí thực hiện tốt vai trò, sứ mệnh của báo chí cách mạng trong gìn giữ, xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Đồng thời đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về văn hóa, phát huy giá trị văn hóa trên các phương tiện thông tin đại chúng, tạo ra các sản phẩm báo chí giàu chất văn hóa, lan tỏa những giá trị tốt đẹp của văn hóa, đạo đức và lòng nhân ái, góp phần xây dựng con người có nhân cách và xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.

CULTURE

Qua 99 năm hình thành và phát triển, Báo chí cách mạng Việt Nam đã phản ánh khách quan, sinh động mọi mặt của đời sống xã hội; truyền tải tiếng nói, tâm tư, nguyện vọng của Nhân dân; kịp thời phát hiện, cung cấp nhiều thông tin có giá trị, phục vụ hiệu quả công tác quản lý, hoàn thiện lý luận, hoạch định chủ trương, chính sách và công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của Đảng, Nhà nước. Báo chí đã làm tốt vai trò xung kích trên mặt trận tư tưởng, thông tin, truyền thông, góp phần định hướng dư luận xã hội, củng cố niềm tin của Nhân dân; đấu tranh, phản bác luận điệu sai trái của các thế lực thù địch, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ; đi đầu trong việc lan tỏa thông tin chính thống, hình ảnh một Việt Nam an toàn, ổn định, hoà bình, hữu nghị, phát triển, góp phần thực hiện thành công đường lối, chiến lược đối ngoại, nâng cao vị thế, uy tín đất nước...

Nhiều cơ quan báo chí trong suốt quá trình xây dựng, phát triển đã tự thân hình thành nên những giá trị văn hóa, môi trường văn hóa tốt đẹp, những tiêu chí, chuẩn mực đạo đức văn hóa để mỗi cán bộ, phóng viên, người làm báo tự giác thực hiện, coi đó là điều hiển nhiên, lẽ tất yếu của người làm báo. Qua đó, chất lượng người làm báo và chất lượng, hiệu quả hoạt động báo chí từng bước được khẳng định, nhiều giá trị văn hóa tốt đẹp được báo chí lan tỏa tích cực trong đời sống xã hội.

Chính vì vậy, việc kiến tạo không gian, môi trường văn hóa trong hoạt động báo chí; xây dựng cơ quan báo chí văn hóa, văn hóa báo chí của người làm báo là yêu cầu vô cùng cấp thiết đối với hoạt động báo chí trong giai đoạn hiện nay.

Để các cơ quan báo chí làm tốt công tác này sẽ phải cần có rất nhiều yếu tố. Trong đó, đặc biệt phải chú trọng đến việc làm tốt công tác giáo dục đạo đức, chính trị tư tưởng cho người làm báo, đề cao văn hóa báo chí, đề cao vai trò trách nhiệm nêu gương của Lãnh đạo, cán bộ, đảng viên...

Văn hóa và báo chí có mối quan hệ biện chứng, báo chí là bộ phận của văn hóa nhưng báo chí cũng sáng tạo ra và phổ biến văn hóa, lưu truyền văn hóa. Với văn hoá, báo chí có vai trò quan trọng trong việc định hướng xây dựng đạo đức, lối sống cho con người thông qua các bài viết, định hướng tuyên truyền tấm gương người tốt việc tốt, “lấy cái đẹp, dẹp cái xấu”... Với báo chí, văn hóa được thể hiện ở kế hoạch, định hướng phát triển của cơ quan báo chí, với người làm báo đó là nếp sống, đạo đức nghề nghiệp, cách hành xử với đồng nghiệp, với công chúng trong tác nghiệp báo chí...

Nghị quyết số 33-NQ/TW “Về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát

triển bền vững đất nước” ngày 9/6/2014 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI; Chỉ thị số 43-CT/TW ngày 8/4/2020 của Ban Bí thư về “Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động của Hội Nhà báo Việt Nam trong tình hình mới”; Luật Báo chí; Quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo Việt Nam, Quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam... đều coi trọng việc nâng cao văn hóa, đạo đức nghề nghiệp người làm báo, coi đây là một trong những vấn đề sống còn trong hoạt động báo chí.

Cách đây gần hai năm, nhân kỷ niệm 97 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam, ngày 21/6/2022, Ban Tuyên giáo Trung ương phối hợp với Bộ Thông tin - Truyền thông, Báo Nhân dân, Hội Nhà báo Việt Nam tổ chức phát động Phong trào thi đua “Xây dựng môi trường văn hóa trong các cơ quan báo chí”. Thông qua phong trào góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức Đảng, lãnh đạo cơ quan báo chí, người làm báo về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của văn hóa đối với sự phát triển đất nước, cũng như sự phát triển của mỗi cơ quan báo chí, giá trị của các sản phẩm báo chí và danh dự, uy tín của người làm báo. Hội Nhà báo Việt Nam cũng đã ban hành “Tiêu chí văn hóa trong cơ quan báo chí và văn hóa người làm báo” với 12 tiêu chí hết sức rõ ràng và cụ thể.

Tuy nhiên, trong thời gian qua, bên cạnh những cơ quan báo chí làm tốt công tác giáo dục đạo đức, chính trị tư tưởng cho người làm báo, đề cao văn hóa báo chí, vẫn còn một số tổ chức cơ quan báo chí chưa thực sự chú trọng công tác này. Do đó dẫn đến tình trạng vẫn còn một bộ phận phóng viên, nhà báo thiếu tu dưỡng đạo đức, phẩm chất nghề nghiệp, có hành vi tiêu cực, thậm chí vi phạm pháp luật phải xử lý hình sự.

Đặc biệt, với sự xuất hiện của mạng xã hội và các phương tiện truyền thông mới trên internet đã và đang phát triển mạnh mẽ, tác động lớn đến mọi thành phần trong xã hội, tuy nhiên, chỉ vì câu chuyện tăng “view”, tăng “like”... mà một số cơ quan báo chí, truyền thông chính thống đã bất chấp tôn chỉ, mục đích, vượt ra ngoài chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, chạy theo mạng xã hội đi vào khai thác những đề tài theo hướng giật gân câu khách. Bản sắc của tờ báo bị bỏ quên, yếu tố văn hóa, nhân văn trong tác phẩm báo chí không được coi trọng, hình ảnh của tờ báo mờ nhạt trong lòng bạn đọc...

Trong giai đoạn hiện nay, để xây dựng môi trường văn hóa trong hoạt động báo chí, thiết nghĩ cần phải xây dựng cơ quan báo chí văn hóa và người làm báo văn hóa. Trước hết, đối với cơ quan báo chí văn hóa là phải chấp hành nghiêm chỉnh chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thực

hiện đúng nhiệm vụ, quyền hạn của báo chí và tôn chỉ, mục đích của cơ quan báo chí; nhận thức đầy đủ sứ mệnh, vai trò của báo chí trong việc gìn giữ, phát huy các giá trị văn hóa dân tộc; nỗ lực góp phần xây dựng nền báo chí, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại; xây dựng, tổ chức thực hiện nội quy, quy định gắn với các chuẩn mực về đạo đức, văn hóa; tạo môi trường sinh hoạt lành mạnh, thân thiện, hợp tác trong cơ quan; tổ chức quy trình hoạt động theo hướng chuyên nghiệp, hiệu quả, công khai, minh bạch; xác định nguyên tắc tác nghiệp trên tinh thần khách quan, xây dựng, vì lợi ích chung; quản lý, chỉ đạo sát sao hoạt động của phóng viên, biên tập viên, người lao động và của văn phòng đại diện. Đề cao yếu tố văn hóa trong hoạt động nghiệp vụ và trong tác phẩm báo chí; nêu cao tính nhân văn, tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái, hướng đến các giá trị "chân, thiện, mỹ"; lan tỏa những điều tốt đẹp, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, tiêu cực, bồi đắp nền tảng tinh thần xã hội; coi trọng việc bồi dưỡng, nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp của người làm báo. Phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của người đứng đầu, của cán bộ lãnh đạo trong việc triển khai phong trào thi đua xây dựng môi trường văn hóa trong cơ quan báo chí.

Thứ hai là, xây dựng người làm báo văn hóa. Chúng ta luôn nhớ lời Bác dạy: “Báo chí là văn hóa thì tất nhiên đòi hỏi người làm báo phải có văn hóa, nhà báo coi tác nghiệp của mình là hoạt động văn hóa”. Người quan niệm, nhà báo làm ra sản phẩm lao động là các giá trị tinh thần cụ thể được xã hội hóa ở mức rất cao. Nếu nhà báo không có trách nhiệm sâu sắc đối với sản phẩm mà mình làm ra thì hậu quả sẽ khôn lường. Vì thế hơn ai hết nhà báo phải luôn trau dồi đạo đức cách mạng, đạo đức nghề nghiệp.

Theo “Tiêu chí văn hóa trong cơ quan báo chí và văn hóa người làm báo” thì người làm báo cần hội đủ các phẩm chất là: Có tư tưởng chính trị vững vàng, đạo đức, lối sống trong sáng; chấp hành nghiêm túc chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước; thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích, quy định của cơ quan báo chí; Quy định về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo Việt Nam và Quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam. Tận tụy, trách nhiệm với công việc; hành nghề trung thực, công tâm, không vụ lợi, không sách nhiễu, cửa quyền, giữ gìn phẩm giá, tư cách của người làm báo; tôn trọng quyền con người, quyền riêng tư, không gây tổn thương tinh thần, nhân phẩm, danh dự cá nhân và tổ chức. Đồng thời, người làm báo có văn hóa là phải giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt, nêu cao tính nhân văn trong tác phẩm báo chí cũng như trên mạng xã hội và các phương tiện truyền thông khác; ứng xử chân thành, thân ái; sẵn sàng chia sẻ, hỗ trợ đồng nghiệp; khiêm tốn, văn minh trong quan hệ

công tác; chuẩn mực, thân thiện với công chúng.

Kể từ khi được phát động, phong trào thi đua “Xây dựng môi trường văn hóa trong các cơ quan báo chí” đã nhận được sự hưởng ứng tích cực, sự vào cuộc mạnh mẽ của hầu hết các cơ quan báo chí, các cấp Hội Nhà báo trên cả nước, đáp ứng nhu cầu thiết thực trong đời sống báo chí nói chung và hoạt động tác nghiệp của những người làm báo nói riêng, bước đầu đã tạo được nhiều chuyển biến tích cực cả về nhận thức và hành động. Trong hoạt động nghiệp vụ hàng ngày, ngày càng nhiều các cơ quan báo chí có ý thức rõ ràng hơn về việc sử dụng thông tin, hình ảnh đăng báo với tinh thần tôn trọng quyền con người, quyền riêng tư, không gây tổn thương tinh thần, nhân phẩm, danh dự cá nhân và tổ chức, không gây ảnh hưởng đến môi trường và xã hội.

Tuy nhiên, nền Báo chí Cách mạng Việt Nam vẫn còn tồn tại những thách thức, hệ lụy, mặt trái của sự phát triển như hiện tượng một bộ phận báo chí xa rời tôn chỉ, mục đích, suy thoái về đạo đức nghề nghiệp... Chính vì vậy, các cơ quan báo chí phải nhận thức rõ ràng, văn hóa báo chí phải luôn đồng hành với nghề làm báo; việc giữ gìn đạo đức nghề nghiệp, văn hóa báo chí cần luôn trong tâm thể thi đua thường xuyên, thực chất trong mỗi người làm báo Việt Nam. Phong trào thi đua “Xây dựng môi trường văn hoá trong các cơ quan báo chí” là một phong trào lớn, không mang tính nhất thời, mà cần coi đó là một nếp sinh hoạt cần thiết, thường xuyên, lâu dài đối với các cơ quan báo chí. Cùng với 10 điều quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo Việt Nam và quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam, mới đây phong trào thi đua xây dựng môi trường văn hóa trong các cơ quan báo chí đã được phát động, điều này có một ý nghĩa hết sức to lớn, góp phần thúc đẩy các cơ quan báo chí thực hiện tốt vai trò, sứ mệnh của báo chí cách mạng trong gìn giữ, xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

2. Cán bộ, đảng viên, người làm báo Tận tụy Môi trường và Cuộc sống tích cực hưởng ứng phong trào xây dựng cơ quan báo chí văn hoá, người làm báo văn hoá

Chia sẻ về ý nghĩa, trách nhiệm của người làm báo Việt Nam, ông Trần Thanh Lâm nhấn mạnh tầm quan trọng của các cơ quan báo chí với sứ mệnh của mình. Trong đó, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã chủ trương “Xây dựng nền báo chí, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại; thực hiện tốt quy hoạch, phát triển hệ thống báo chí, truyền thông; sắp xếp ngành xuất bản, in và phát hành theo hướng tinh gọn, chất lượng, hiện đại hóa; tăng cường quản lý và phát triển các loại hình truyền thông, thông tin trên internet. Đồng thời, kiên quyết đấu tranh, loại bỏ các sản phẩm, thông tin độc hại, xuyên

CULTURE

tạc, phân động, ảnh hưởng xấu đến ổn định chính trị - xã hội, thuần phong mỹ tục”.

Phó Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương đề nghị các cơ quan báo chí nói chung, các tạp chí nói riêng cần đẩy nhanh chuyển đổi số, ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động báo chí. Mỗi tạp chí cần xây dựng bản sắc riêng, những kiến thức chuyên sâu về một lĩnh vực, vấn đề nhằm đáp ứng nhu cầu của bạn đọc song song với xây dựng đội ngũ người làm báo có kiến thức chuyên môn, có năng lực làm báo, trung thực liêm chính, luôn thực hiện tốt “10 điều quy định đạo đức nghề nghiệp người làm báo”; luôn có trách nhiệm xã hội, trách nhiệm công dân đối với tác phẩm, sản phẩm của mình, đặc biệt là xây dựng văn hóa của người làm báo và các cơ quan báo chí.

Cục trưởng Cục Báo chí cho rằng, văn hoá luôn được nói đến là phạm trù mang tính dân tộc, đại chúng và khoa học - để phát huy điều này báo chí cũng như tạp chí phải coi đó như một phương pháp luận - làm sao để tác phẩm luôn mang tính dân tộc trong bối cảnh hội nhập, lan tỏa trong công chúng và mang tính khoa học. Khoa học ở đây liên quan đến chuyên đổi số trong quản trị toà soạn.

"Nói đến văn hoá của cơ quan báo chí, văn hoá người làm báo theo quan điểm của tôi cần xử lý tốt 5 mối quan hệ: Đó là mối quan hệ giữa báo chí và công chúng; giữa báo chí và tổ chức cá nhân; giữa báo chí trong mỗi quan hệ về chính trị pháp luật và đạo đức, trong mỗi quan hệ giữa phóng viên và lãnh đạo và mối quan hệ giữa phóng viên với nhau. Nếu xử lý hài hoà tất cả những mối quan hệ này sẽ thành công trong việc xây dựng môi trường văn hoá trong cơ quan báo chí nói chung và tạp chí nói riêng", ông Lưu Đình Phúc nhấn mạnh.

Theo bà Bà Vũ Thị Hà, Trưởng Ban Công tác Hội - Hội Nhà báo Việt Nam : “12 tiêu chí được Hội Nhà báo Việt Nam ban hành là những nội dung rất thiết thực đối với hoạt động báo chí. Thực hiện được 12 tiêu chí ấy sẽ thúc đẩy, lan tỏa sự tham gia tích cực của các tập thể, từng cá nhân trong thực hiện nhiệm vụ thông tin, tuyên truyền về văn hóa, tạo ra các sản phẩm báo chí giàu chất văn hóa, lan tỏa những giá trị tốt đẹp của văn hóa, đạo đức, lòng nhân ái, góp phần xây dựng con người có nhân cách và xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.”

Tại Tạp chí Môi trường và Cuộc sống, dưới sự chỉ đạo, lãnh đạo của Chi bộ, Tạp chí luôn chú trọng tạo lập không gian văn hóa trong hoạt động báo chí, xây dựng cơ quan, người làm báo văn hóa và coi đây là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục, thông qua những chương trình kế hoạch, phương hướng nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ thông tin tuyên truyền của Tạp

chí; Tạp chí đã ban hành đầy đủ và chặt chẽ các quy chế hoạt động; quy trình tổ chức đề tài tác nghiệp, thẩm định, biên tập, phê duyệt xuất bản tin bài.

Đặc biệt, Ban Biên tập Tạp chí Môi trường và Cuộc sống luôn quán triệt thực hiện nghiêm túc chỉ, mục đích hoạt động; tuyệt đối không để xảy ra tình trạng “báo hoá” tạp chí; tuyệt đối không “thương mại hoá”, “tư nhân hoá” tạp chí. Ban Biên tập thường xuyên kiểm soát chặt chẽ hoạt động tác nghiệp của phóng viên, biên tập viên, cộng tác viên, giữ vững kỷ luật, kỷ cương, không để xảy ra trường hợp nào lợi dụng danh nghĩa phóng viên, nhà báo trục lợi, vi phạm pháp luật...

Nhằm thực hiện tốt Kế hoạch số 156 – KH/ BTGTW ngày 14/6/2022 của Ban Tuyên giáo TW và Kế hoạch 185 ngày 18/7/2022 của HLGVN về tăng cường công tác chỉ đạo, quản lý, chấn chỉnh hoạt động báo, tạp chí, trang thông tin điện tử tổng hợp, mạng xã hội trong giai đoạn hiện nay. Trong quá trình thực hiện, lãnh đạo Tạp chí đã đề ra nhiều nhiệm vụ, giải pháp thiết thực cụ thể đối với Ban lãnh đạo, Ban biên tập và cán bộ, đảng viên, biên tập viên, phóng viên - người làm báo tại Tạp chí; tăng cường nâng cao hơn nữa trách nhiệm từng cán bộ, đảng viên, biên tập viên, phóng viên trong thực thi nhiệm vụ; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát cán bộ, đảng viên, biên tập viên, phóng viên thực thi nhiệm vụ được giao...

Để kiến tạo không gian, môi trường văn hóa trong hoạt động báo chí; xây dựng cơ quan báo chí văn hóa, văn hóa báo chí của người làm báo sẽ phải cần có rất nhiều yếu tố. Trong đó, đặc biệt phải chú trọng đến việc làm tốt công tác giáo dục đạo đức, chính trị tư tưởng cho người làm báo, đề cao văn hóa báo chí, đề cao vai trò trách nhiệm nêu gương của các đảng viên đang công tác tại Tạp chí. Do đó, để làm tốt hơn nữa phong trào xây dựng cơ quan báo chí văn hóa, người làm báo văn hoá tại Tạp chí Môi trường và Cuộc sống, luôn thực hiện tốt một số giải pháp:

Thứ nhất, mỗi Đảng viên cần tiên phong đi đầu trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh và gương mẫu thực hiện nghiêm Kết luận số 23-KL/TW của Ban Bí thư TW Đảng khóa XII về tăng cường chỉ đạo, quản lý, phát huy vai trò của báo chí, xuất bản trong việc ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ.

Thứ hai, đối với Lãnh đạo Toà soạn phải luôn nhận thức đúng đắn và đầy đủ về ý nghĩa, vai trò và tầm quan trọng của hoạt động xây dựng môi trường văn hóa trong Toà soạn, coi đây là nhiệm vụ thường xuyên, liên tục, có đánh giá, kiểm tra, tổng kết đối với từng phóng viên, nhà báo. Xây dựng và tổ chức thực

CULTURE

hiện nội quy, quy định gắn với các chuẩn mực về đạo đức, văn hóa; tạo môi trường sinh hoạt lành mạnh, thân thiện, hợp tác trong Toà soạn. Đề cao yếu tố văn hóa trong hoạt động nghiệp vụ và trong tác phẩm báo chí; nêu cao tính nhân văn, tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái, hướng đến các giá trị “chân, thiện, mỹ”, lan tỏa những điều tốt đẹp, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, tiêu cực, bồi đắp nền tảng tinh thần xã hội...

Thứ ba, đối với mỗi Đảng viên và những người làm báo tại Tạp chí Môi trường và Cuộc sống luôn phải có tư tưởng chính trị vững vàng, đạo đức, lối sống trong sáng; chấp hành nghiêm túc chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước; thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích, nội quy, quy chế, quy định của Tạp chí, 10 điều Quy định đạo đức nghề nghiệp của người làm báo Việt Nam và Quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam.

Tích cực rèn luyện bản lĩnh nghề nghiệp; thường xuyên học tập, nâng cao kiến thức, nâng cao trình độ nghiệp vụ. Tận tụy, trách nhiệm với công việc; hành nghề trung thực, công tâm, không vụ lợi, không sách nhiễu, cửa quyền, giữ gìn phẩm giá, tư cách của người làm báo.

Tôn trọng quyền con người, quyền riêng tư, không gây tổn thương tinh thần, nhân phẩm, danh dự cá nhân và tổ chức. Ứng xử chân thành, thân ái; sẵn sàng chia sẻ, hỗ trợ đồng nghiệp; khiêm tốn, văn minh trong quan hệ công tác; chuẩn mực, thân thiện với công chúng...

Thời gian tới, với sự đồng lòng, quyết tâm cao của lãnh đạo toà soạn, cán bộ, đảng viên và phóng viên, biên tập viên - đội ngũ những người làm báo tại Tạp chí Môi trường và Cuộc sống sẽ cố gắng phấn đấu là một trong những cơ quan báo chí đi đầu trong phong trào thi đua xây dựng môi trường văn hóa trong cơ quan báo chí, người làm báo văn hóa.

Qua việc áp dụng môi trường văn hóa đối với tạp chí Môi trường và Cuộc sống, nhận thấy đã có nhiều chuyển biến tích cực cả về nhận thức lẫn hành động. Cơ quan báo chí đã xác minh được vấn đề nổi cộm, cấp thiết để tập trung giải quyết như: Việc chấn chỉnh kỷ luật, kỷ cương tác nghiệp, đạo đức nghề nghiệp, kịp thời chấn chỉnh việc phát ngôn không phù hợp trên mạng xã hội của một số nhà báo.

Cấp ủy, người đứng đầu cơ quan báo chí tiếp tục đẩy mạnh công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc xây dựng, triển khai thực hiện nội quy, quy chế hoạt động của cơ quan báo chí bảo đảm dân chủ, đoàn kết, minh bạch, chú trọng xây dựng môi trường văn hóa trong cơ quan báo chí cùng văn hóa người làm báo, xây dựng

môi trường làm việc tích cực, năng động, sáng tạo, tòa soạn xanh, sạch, đẹp.

Xây dựng môi trường văn hóa giúp nâng cao ý thức, trách nhiệm của đội ngũ đảng viên cùng hội viên nhà báo, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức nghề nghiệp cho hội viên, người làm báo; phát huy vai trò người làm báo trong xây dựng nền nếp làm việc khoa học, trật tự, kỷ cương, phong cách ứng xử chuẩn mực, trong tiếp xúc với công chúng, đồng nghiệp thể hiện được phong cách văn minh, nền tảng văn hóa của người làm báo cách mạng Việt Nam.

Phong trào còn giúp các hội viên đặc biệt thận trọng với việc phát ngôn, đăng tải hình ảnh trên không gian mạng. Hướng ứng phong trào thi đua xây dựng môi trường văn hóa của cơ quan báo chí gắn với việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, nhiều cấp Hội Nhà báo, cơ quan báo chí từ Trung ương đến địa phương đã có nhiều mô hình hay, thiết thực, có hiệu quả.

Để mỗi cơ quan báo chí đi đầu trong xây dựng văn hóa công sở và văn hóa cơ quan đòi hỏi mỗi cơ quan báo chí cần quán triệt, nâng cao nhận thức trong tổ chức đảng và đảng viên về vị trí, vai trò của văn hóa trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Xây dựng, hoàn thiện, thực hiện tốt quy trình tác nghiệp, bảo đảm cao nhất tính chính xác, sự tin cậy, tính nhân văn trong từng trang báo, bài viết. Cần đẩy mạnh thông tin tuyên truyền về văn hóa, định hướng việc phát huy giá trị văn hóa trong đời sống, tích cực xây dựng các sản phẩm báo chí giàu chất văn hóa, có sức lan tỏa đề mỗi sản phẩm báo chí đưa đến công chúng bảo đảm yếu tố thẩm mỹ, giáo dục, trở thành hình mẫu trong giao tiếp, ứng xử văn hóa trong cộng đồng. Đồng thời, phải xây dựng được môi trường cơ quan báo chí văn hóa, người làm báo văn hóa thời kỳ mới gắn với phát triển, hội nhập, trọng tâm là xây dựng đội ngũ phóng viên, biên tập viên có phẩm chất đạo đức, lối sống trong sáng; có biện pháp ngăn chặn, đẩy lùi xử lý nghiêm tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức nghề nghiệp, lối sống không trong sáng trong một bộ phận cán bộ, phóng viên, công chức, người làm báo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1. Bộ Văn hóa Thông tin và Thể thao (1992),** *Mấy vấn đề văn hóa và phát triển ở Việt Nam hiện nay*, Nxb Thế giới, Hà Nội.
- 2. Đinh Thị Vân Chi (chủ biên, 2021),** *Những vấn đề lý luận và thực tiễn về đời sống văn hóa, môi trường văn hóa*, Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.
- 3. Nguyễn Khoa Điềm (Chủ biên) (2001),** *Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.